

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Sluiskil : Donderdag 5 november 2020

onderwerp : Zienswijze Yara Sluiskil consultatie Regeling CO₂-heffing industrie

Zijne Excellenties,
de minister van Economische Zaken en Klimaat (de heer ir. E.D. Wiebes MBA); en
de minister van Financiën de heer mr. W.B. Hoekstra MBA

Excellenties,

Op 29 mei jl. heeft Loyens & Loeff namens Yara Sluiskil een uitgebreide zienswijze gegeven op het Wetsvoorstel CO₂-heffing industrie waarvoor nu de Regeling ter consultatie wordt aangeboden. Ondanks dat de Raad van State op belangrijke punten op één lijn zat met onze zienswijze op het wetsvoorstel en belangrijke knelpunten ook werden aangetoond in de Speelveldtoets 2020 zoals die door PWC is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van EZK, is het ingediende wetsvoorstel daarop helaas vrijwel niet gewijzigd. Hoewel wij het betreuren dat voor ons belangrijke punten tot op heden niet zijn geborgd in de wet, respecteren wij uiteraard het democratische proces van politieke besluitvorming. In het verlengde daarvan maken wij dan ook graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de Regeling CO₂-heffing industrie, hetgeen wij middels deze zienswijze doen.

Yara Sluiskil is, als grootste productievestiging van het Noorse Yara International ASA en grootste kunstmestfabriek van Noordwest Europa, gelegen in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. Yara is een bedrijf dat de klimaatproblematiek al vroeg onderkende en haar netto broeikasgasemissies in Sluiskil reeds met 60% (3,2 megaton) heeft gereduceerd sinds 1990, terwijl het volume eindproducten met 2 miljoen ton toenam in die periode. Kortom, de benaming 'koploper' is op Yara Sluiskil van toepassing.

Richting 2030 werkt Yara er hard aan om de resterende broeikasgasemissies te reduceren. Bij Yara Sluiskil bestaat de Climate Roadmap uit 3 reductiesporen, namelijk:

- Als eerste bestaande installaties aanpassen, hetgeen 0.3 – 0.4Mton broeikasgas reductie moet opleveren voor 2025.
- Het tweede spoor zet in op CCS voor de CO₂ emissie die nu reeds in zuivere vorm vrijkomt bij het waterstofproductieproces, waarbij Yara voornemens is de CO₂ per schip te vervoeren naar een injectiepunt in binnen- of buitenland. Dit tweede spoor kan op korte termijn 0.7Mton

reductie opleveren, mits de regelgeving in orde is en aanlandingspunten operationeel zijn. Yara ziet het tweede spoor als tijdelijk en wil daarop reeds vanaf 2024 inzetten om deze tijdelijke oplossing zo kosteneffectief mogelijk te realiseren.

- Als derde spoor, parallel aan CCS, wil Yara in Sluiskil uiterlijk 2025 de eerste groene waterstof op industriële schaal produceren. De aankondiging, op 5 oktober jl., van de 100MW waterstoffabriek die Yara samen met Ørsted wil ontwikkelen draagt 0.1Mt CO₂ reductie bij.

Tezamen kan Yara Sluiskil met deze 3 sporen, mits voldoende gefaciliteerd en ondersteund middels de juiste wet- en regelgeving en het afdekken van de onrendabele top, ruim 1Mton additionele broeikasgasreductie bereiken voor 2030 met deze Climate Roadmap. Na 2030 is onze ambitie te komen tot een 'zero emission' plant.

Met de reeds gerealiseerde resultaten en de Roadmap die voorligt heeft Yara reeds een grote bijdrage geleverd aan de Klimaatdoelen en ook voor de toekomst zijn de plannen concreet geformuleerd om de doelen binnen afzienbare termijn te verwezenlijken. Helaas heeft de huidige regelgeving hiervoor geen enkel ondersteunend effect. Sterker, zij werkt, zoals ook de Speelveldtoets 2020 aantoonde, zelfs contraproductief voor de voorgestelde plannen.

Een cruciaal punt waar in de Regeling die nu ter consultatie ligt aan wordt voorbij gegaan is de CO₂ die lokaal als grondstof wordt gebruikt. Immers Yara Sluiskil gebruikt een belangrijk deel van de CO₂ die in het waterstofproductieproces in zuivere vorm vrijkomt, als grondstof voor producten. Bijvoorbeeld ureum kunstmest, AdBlue, levering aan de naastgelegen glastuinbouw, als grondstof voor lijmfabrikanten en voor de voedingsmiddelenindustrie als de 'bubbels' in frisdrank en bier. Daarnaast wordt CO₂ toegepast om droogijs te maken en kennen afgeleide producten talloze toepassingen waaronder cosmetica en plastics. Het gaat in totaal om 1.4Mton CO₂ die als grondstof wordt gebruikt in de eigen fabrieken of direct als product wordt geleverd. De productie-eenheden die in Sluiskil de laatste jaren in bedrijf zijn genomen om deze CO₂ als grondstof te verwerken brachten investeringen met zich mee van bijna 1 miljard euro.

De CO₂ die Yara Sluiskil als grondstof gebruikt zou ons inziens moeten worden aangemerkt als 'onvermijdbaar'.

De argumentatie in het wetsvoorstel dat de CO₂ die als grondstof wordt gebruikt ook binnen EU-ETS wordt meegeteld als emissie is ons inziens niet steekhoudend. Immers, het wetsvoorstel wijkt ook op andere punten af van de EU-ETS systematiek en zou op dit punt ons inziens ook moeten doen. De Speelveldtoets 2020 die door PWC is uitgevoerd toont duidelijk aan dat deze CO₂ emissie onvermijdbaar is en een ongelijk speelveld creëert, dat per saldo leidt tot meer CO₂ uitstoot. Eveneens wordt in de Speelveldtoets 2020 terecht geconcludeerd dat Yara deze belastingen niet kan doorberekenen. Ook in andere sectoren waar koolstof wordt meegegeven in het (kort cyclisch) eindproduct wordt deze niet meegerekend aan de producent, maar juist aan de gebruiker in de productketen bij wie de koolstof daadwerkelijk de lucht in gaat. De daadwerkelijke 'vervuiler' plat gezegd. Het feit dat tijdens het proces koolstofdioxide wordt gebruikt als grondstof maakt dat het niet op de productielocatie in Sluiskil de lucht in gaat, maar desalniettemin toch als zogenaamde scope 1 emissie wordt aangerekend en gereduceerd dient te worden bij wet.

Wij vragen u, zoals in het Klimaatakkoord besloten, daadwerkelijk te kijken naar de broeikasgasemissies die bij de producent, in ons geval de productielocatie in Sluiskil, de lucht ingaan en niet de koolstof die later in de keten vrijkomt terug te schuiven op conto van de producent. Bij talloze andere producten die koolstof bevatten zoals brandstoffen en plastics gebeurt dat ook niet, maar wordt de uiteindelijke emissie toegerekend aan de automobilist, transportmaatschappij of een afvalverbrandingscentrale. Het RIVM gaat in het programma Emissieregistratie de CO₂ die wordt ingezet als grondstof ook rubriceren, apart van de CO₂ die daadwerkelijk op de productielocatie in Sluiskil geëmitteerd wordt.

Het toerekenen van de CO₂ (heffing) aan de producent zal ertoe leiden dat investeren in debottlenecking van fabrieken die CO₂ consumeren en omzetten in waardevolle producten veel

minder aantrekkelijk zal zijn dan bijvoorbeeld het onder de zeebodem brengen van de CO₂ middels CCS (Zie ook pag. 112 Speelveldtoets 2020). Immers indien extra CO₂ consumptie als grondstof, wordt aangemerkt als 'vermijdbaar' betekent dat met het voorgenomen beleid een subsidie verkregen wordt indien de CO₂ onder de grond wordt gestopt (CCS) en een heffing als het wordt ingezet als grondstof in de fabriek voor producten met nuttige toepassingen. Dit terwijl Yara Sluiskil juist graag wil inzetten op het blijven investeren in de ureumfabrieken die nog maar kort geleden in bedrijf zijn genomen om op een concurrerende wijze nuttige producten te kunnen afzetten binnen en buiten Europa.

Ook de levering aan glastuinbouw wordt op deze manier dubbel ontmoedigd, namelijk enerzijds een heffing op het inzetten als groeistof in de glastuinbouw en anderzijds subsidie om het middels CCS op te slaan. Bovendien is de minister van EZK voornemens een aparte subsidie categorie binnen SDE++ in te richten om (nieuwe) levering van CO₂ aan de glastuinbouw te stimuleren, terwijl bestaande levering anderzijds afgestraft wordt met een nationale CO₂ heffing. Het gevolg van deze discrepantie kan zijn dat de bestaande glastuinbouw een (fossiele) koolstofbron van elders zal moeten betrekken of de CO₂ zelf zal moeten produceren door het verbranden van aardgas middels een WKK bijvoorbeeld. Per saldo betekent dat een toename van CO₂ emissies in de atmosfeer.

Tenslotte is een argument voor bovenstaande pleidooi dat in het omgekeerde geval, namelijk dat reductie van CO₂ in de keten zoals bijvoorbeeld in geval van gebruik van AdBlue – wat zorgt voor een lager brandstofgebruik -, die CO₂ reductie (naast NO_x reductie) ook niet op conto van de producent komt, maar aan de gebruiker wordt toegekend. Het is ons inziens niet meer dan logisch dezelfde redenering ook de andere kant in de keten consequent te hanteren.

Wij hopen u met deze zienswijze overtuigd te hebben dat de CO₂ die Yara Sluiskil als grondstof gebruikt en niet in Sluiskil geëmitteerd wordt als 'onvermijdbaar' aan te merken onder de nationale heffing en dit op te nemen in de uitvoeringsregeling. Met deze aanpassing draagt de regeling bij aan de uitvoering en haalbaarheid van de klimaatambities van Yara en daarmee ook aan de ambities van Nederland als geheel.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze zienswijze dan zijn wij altijd bereid deze te beantwoorden of een nadere toelichting te geven. U kunt daarvoor contact opnemen met Gijsbrecht Gunter, gijsbrecht.gunter@yara.com of per telefoon 06 83 525 990

Hoogachtend,

Michael Schlaug

Algemeen Directeur Yara Sluiskil B.V.